

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Varii errores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

CAPUT I.

De Lege Naturali.

113. **Q**uodsi unquam, hac certè nostrâ atate TT. necessitate compulsi Juris Naturalis materiam sedulò discutiendam sibi sumunt, cùm *Liber-tini*, & *Increduli* in eo toti sint, ut omnia Juris Naturalis principia corrumpant, ac prorsus enervent. Fuere jam olim inter Philosophos non pauci, qui ab hominum opinione jus omne natum existimarent, negarentque ullum esse inter bonum & malum morale discrimen, aut quidquam naturâ justum vel injustum, honestum aut turpe esse. *Callides* apud *Platonem* ita *Socratem* alloquitur: *Veritas, o Socrates, ita sese habet: luxuria, intemperantia, licentia, modò facultas suppetat, virtus est atque felicitas. Cetera verò ista speciosa præter naturam adinventum hominum deliramenta sunt, nugæque penitus contemnenda.* Dicebat etiam *Carneades* *Epicuri* discipulus, *Jura* sibi homines pro utilitate sanxisse, jus autem naturale esse nullum: omnes & homines, & alias animantes ad utilitates suas naturâ ducente ferri, proindeque aut nullam esse justitiam, aut si qua sit, summam stultitiam esse, quoniam sibi noceret alienis commodis studens. Idem sentiebant *Arche-laus* Atheniensis, *Aristippus* Sectæ Cyrenaicæ Autor, *Epicurus*, *Pyrrhø* aliique plures, quorum impia dogmata recentiores non pauci resuscitarunt. Et quidem *Spinoza* in Tractatu Theologico Politico c. 16. ait: *Per Jus & Institutum naturæ nihil aliud intelligo, quam regulas naturæ uniuscujusque*

jusque individui, secundum quas unumquodque
 ut naturaliter determinatum concipimus ad certo
 modo agendum, & operandum. Exempli gratia
 pisces à natura determinati sunt ad natandum,
 magni ad minores comedendum. . . . Nec hinc ullam
 agnoscimus differentiam inter homines, & reliqua
 naturæ individua, neque inter homines ratione
 pradios, & inter alios, qui veram rationem igno-
 rant, neque inter fatuos, delirantes & sanos.
 Quod enim unaquaque res ex legibus suæ naturæ
 agit, id summo Jure agit; nimirum quia agit,
 prout ejus natura determinata est, nec aliud potest.
 Quare inter homines, quamdiu sub imperio solius
 naturæ vivere considerantur, tam ille, qui ratio-
 nem nondum novit, vel qui virtutis habitum non-
 dum habet, ex solis legibus appetitûs summo Jure
 vivit, quàm ille qui ex legibus rationis vitam
 suam dirigit: hoc est sicuti Sapiens Jus summum
 habet ad omnia, quæ ratio dicit, sive ex legi-
 bus rationis vivendi; sic & ignarus, & animi
 impotens summum Jus habet ad omnia, quæ ap-
 petitus suadet, sive ex legibus appetitûs viven-
 di. . . . Jus itaque naturale uniuscujusque homi-
 nis non sanâ ratione, sed cupiditate & potentiâ
 determinatur. . . . Quidquid itaque unusquisque,
 qui sub solo naturæ imperio consideratur, sibi
 utile vel ductu sanæ rationis, vel ex affectuum
 impetu judicat, id summo naturæ Jure appetere,
 & quacumque ratione, sive vi, sive dolo, sive pre-
 cibus, sive quocumque demum modo facilius pote-
 rit, ipsi capere licebit; & consequenter pro hoste
 habere illum, qui impedire vult, quominus ani-
 mum expleat suum. Similla jam ante Spinosam

308 DE LEGE NATURALI.

docuerat HOBBS, videlicet homines esse naturâ ferociosiores lupis & serpentibus, ideoque eorum statum naturalem esse statum belli, omnium contra omnes; & singulos in ista conditione perpetuo intentos esse in aliis seu fraude, seu vi, seu quovis alio modo præoccupandis; ac consequenter cuivis in illo statu licere ea omnia, quæcunque & in quocunque libent, nec ullam dari legem, quæ fraudes & potentiam coërceat. Hinc ulterius statuit regulas boni & mali, honesti & inhonesti, pulchri & turpis non alias esse nisi leges civiles. Immo civitati quemque ait obedire teneri, sive in iis, quæ ad cultum divinum spectant, vel quæ ad vitæ institutionem, aut etiam opiniones speculativas pertinent, *quoniam ad civitatem, ait, pertinet etiam Christianam, quid sit justitia, quid injustitia, determinare.* Unde & aliud ejus dictum: *Nulla lex injusta esse potest.* Horum vestigia legit author libri recentioris, cui titulus: *apum fabula*, ubi id demonstrare potissimum aggressus est, virtutem non esse ex omni parte humanæ societati utilem; sed *privatorum vitia publica esse beneficia.*

Q U A E S T I O I.

An existat vera natura Lex.

114. **E**xistat Lex Naturalis, diffusa in omnes, qua
Datur bona sunt, præcipiens, & prohibens inho-
Lex nestra. Duo sunt, quæ hoc loco tamquam certa &
nat. indubitata admitti postulatur, videlicet dari mentem æternam, summè intellectivam, infinitè bonam, & potentissimam; dein hanc Mentem, uti
ex